

Concursul național școlar de limba rromani, ediția a VIII-a, Mangalia, 11 - 15

aprilie 2007

Subiectele la proba de limba rromani

Anul III de studiu (gimnaziu și liceu)

- 1. Arakhen o mamujutno lav vaś e dùme baro, bikinel, but, órro, Devel, kalo, londo, nasvalo, nasul, sigo, śudro, zoralo!** (Găsiți opusul cuvintelor *baro, bikinel, but, órro, Devel, kalo, londo, nasvalo, nasul, sigo, śudro, zoralo!*).
- 2. Keren panz propozicie le pašnavnăncă phuro, tikno, terne, śukar, lačho!** (Alcătuți cinci propoziții cu adjectivele *phuro, tikno, terne, śukar, lačho!*).
- 3. Nakhaven / Ambolden anθ-i rumunikani čib!** (Traduceți în limba română!)

Murro kak si but phuro. Les si les oxtovardeś thaj panz berśa thaj, butīvar, rāte, beśel thaj phenel amenqe, le tiknenqe, p-o jekh paramići anθar lesqo ternipen. Phenava vi tumenqe jekh paramići te dikhen vi tume sar butīvar o Nasulipen, savo kamas te keras les averesqe, iril pes karing amenθe!

Amenθe, anθ-o amaro gav, sas jekh barvalo rrom, saves sasas les jekh kòrkoro čavo. O rrom kamelas but pesqe čaves ke sas but godäver, śukar thaj jekh but prinzano bašavno anθar o akordiōno. Kana o čavo kerdăs pesqe biś thaj trin berśa, sar avelas khore, p-o drom, phagel pes o vurdon thaj o čavo perel tele thaj merel.

Andine les khore e rroma thaj, sar či sas sastări anθ-o gav, dikhline les savorre aj phendine ke si mulo, thaj praxosardine les. But dukh thaj but asvină sas atùnē pesqe daden. Kana von praxosarde les, thovdine pašal lesθe vi o akordiōno vi jekh śukar sumnakutni bricăra thaj vi trin bare angrustika p-ël lesqe naja. Rāte, palal o praxomos, duj čora anθar o gav, so godisaren thaj vakăren von penqe, te zan te putaren o limori thaj te lien o akordiōno vi le sumnakutne angrustă, ke, dikh, vi kadja, phenenas von, so te kerel o mulo lenča?

K-o maškar e rătăqo, zan e čora te xunaven i xiv, putaren e mulesqo moxton thaj ... so te dikhen? Vazdel pes o mulo thaj pučhel len:

- So si khate, phralalen, kaj sem me?

E čora but daranile thaj, phares, izdrajindoj, xuten anθar i xiv thaj našen. O čavo - savo či sas, čačes, mulo, aj sas anθ-jekh klíniko meripen - inklisto thaj gelăs pesqe khore.

But vaxt pal' kodoja, o dad, but lošalo, rodăs e čoren te naisarel lenqe, tha' khonik či maj zanglăs nić na maj šundăs khané lenθar ...

Akana, o pučhipen si: Sas lačhes so kerde le duj čora?

(Palal o *Borcoi Jupter*, jekh terno siklärno rromane čibăqo anθar o žudèco Botoșani)

4. Xramosaren jekh mothovipen rromane čibăθe (maškar 20–30 rèndură) palal tumari familia!

(Scrieți o scurtă compunere (între 20 – 30 de rânduri), în limba rromani, despre familia voastră!).

5. Thon anglal le substantivură dine maj tele o trebutno artikulo, o vaj i (Așezați în fața substantivelor date mai jos articolul potrivit, , o sau i!).

( ) anro, ( ) angrusti, ( ) anav, ( ) bal, ( ) bakri, ( ) bibi, ( ) birovli, ( ) buzni, ( ) buzno, ( ) čar, ( ) čirikli, ( ) čhaj, ( ) daj / dej, ( ) doś, ( ) drom, ( ) gav, ( ) grast, ( ) grastorro, ( ) guruvni, ( ) kak, ( ) kašt, ( ) manro, ( ) piri, ( ) phral, ( ) phen, ( ) rakli, ( ) rrom, ( ) rromni, ( ) rovli, ( ) rukh, ( ) ruv, ( ) sap, ( ) sapni, ( ) thagarni, ( ) vurdon, ( ) zامutro.

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.

Barem

Subiectele la proba de limba și literatura rromani

Anul III de studiu (gimnaziu și liceu)

Subiectul	Puncte
1.....	1, 00 p.
2.....	2, 00 p.
3.....	2, 25 p.
4.....	2, 25 p.
5.....	1. 50 p.
1 punct din oficiu	

**Concursul național școlar de limba rromani, ediția a VIII-a, Mangalia, 11 - 15
aprilie 2007**

**Subiectele la proba de limba rromani
Anul IV de studiu (gimnaziu și liceu)**

1. Keren panz propozicie le navnăncă ambrol, ambrolin, rukh, vurdon, murs! (Alcătuți cinci propoziții cu substantivele date!).

2. Nakhaven rumunikanes o tèksto dino maj tele! (Traduceți în limba română textul de mai jos!).

Sasas duj kanzürke, save mangenas te siklōven vi von k-i škola. Savorre penqe amala anθar o veš zanenas te drabaren lil, te xramosaren, te ginē: e šošoja, e dívio buznă, e kermuse; savorre d-aštinas... I sikavni anθ-i škola sasas i čirikli. Voj sikavelas lenqe k-i kali phal o xramosarimos: B thaj A keren BA. Sikavelas lenqe vi o ginavipen: 7 var 8 keren 56... Amare duj kanzürke šunenas šukar, ke von sasas lačhe siklōvne.

Anθ-jekh dīves, i čirikli dias lenqe o školutno lil, savo sikavelas thaj vakărelas palal e kanzürke: so keren von milajesθe, ivendesθe, sar von barön, so von xan. Drabaren amare duj kanzürke thaj arakhen kadava kotor tekstosqo:

“Maj anglal te avel o ivend, vakărel o školutno lil, e kanzürke phiren thaj roden pahabaja. Von lien e phabaja pumare dumenθe, p-e kangre, thaj ingeren len pumare kherenθe te xan len ivendesθe.”

Le duj kanzürke dikhen pen jekh avresθe thaj asan, asan thaj asan...

- Sar? – vakărel jekh. Ame xasa phabaja k-o ivend?

- Thaj ingerasa lenerez p-e amare kangre? – vakărel o aver.

I čirikli dikhel len xolăme:

- Sosθar asan tume? Sar si i buti?

E kanzürke phenen laqe:

- Rajnie, čiriklie! Ame xas nūmaj mas: kirmi, insèkte, gongrova! Šaj xas ame vi sapa vaj tikne kermuse, tha' na azbas ame e phabaja! Paleder, sar ame ingeras len p-o dumo rezopr-e kangre?! Kaj arakhle akaja paramići e gaze? Nane čačes akava...

I čirikli del anglal:

- Sar kadava? Opral, kana me semas anθ-o ućipen le devlesqo, butvar dikhlem tumen sar tume phirenas jekhe khanćeça p-o dumo! Na sasas phabaja?

- Phabaja na sasas! Šaj sasas šuke patrină, save pusavde pen anθ-e amare kangre kana ame phirdām anθ-o veš, ama ame na kidas ni phabaja, ni patrină! Šaj anθar amaro phiripen achen astarde amare kangrenθar...

- Dikhen, avdīves, me siklilem jekh čhumuni tumenθar – vakārel i čirkli sikavni: ke e kanzürke či xan phabaja thaj na phiraven len prez p-o dumo. Ama, vi tume siklile vareso: ke vi anθ-e lila d-aštì arakhen doša thaj – sar vakăren e phure – kozom zives ka siklōs!

3. Xramosaren jekh mothovipen rromane čibăθe (maškar 20–30 rēndură) palal o maj lačho tiro amal vaj palal i maj lačhi tiri amalin! (Scrieți o compunere în limba rromani - între 20-30 de rânduri - despre cel mai bun prieten al tău sau despre cea mai bună prietenă a ta)!

4. Thon angal le substantivură dine maj tele o trebutno artikulo, o vaj i (Așezați în fața substantivelor date mai jos articolul potrivit, , o sau i!).

( ) amal, ( ) angrusti, ( ) anro, ( ) asăv, ( ) baj, ( ) bakro, ( ) bibi, ( ) birovli, ( ) bori, ( ) buzni, ( ) buzno, ( ) čar, ( ) čirkli, ( ) čhaj, ( ) daj, ( ) dori, ( ) drom, ( ) gad, ( ) grast, ( ) grastorro, ( ) guruv, ( ) kak, ( ) kašt, ( ) manro, ( ) piri, ( ) phral, ( ) phen, ( ) rakli, ( ) rrom, ( ) rovli, ( ) rukh, ( ) ruv, ( ) thagarni, ( ) vurdon, ( ) zamutro.

5. Pheren o tabèlo dino maj tele le zenutne sarnavnăńça! (Completați tabelul de mai jos cu formele pronumelor personale!).

Singular	Pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a	pers. a III-a
Kon?	me	tu	vov	voj
Kas?	.....	.....	.....	.....
Kasqo?	.....	.....	.....	.....
Kasqi?	.....	.....	.....	.....
Kasqe?	.....	.....	.....	.....
Kasqe?	.....	.....	.....	.....
Kasθe?	.....	.....	.....	.....
Kasθar?	.....	.....	.....	.....
Kaça?	.....	.....	.....	.....

Plural	Pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a
Kon?	ame	tume	von
Kas?	.....	.....	.....
Kasqo?	.....	.....	.....
Kasqi?	.....	.....	.....

Kasqe? .....
Kasqe? .....
Kasqe? .....
Kasθe? .....
Kasθar? .....
Kaça? .....

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.

Barem

Subiectele la proba de limba și literatura rromani

Anul IV de studiu (gimnaziu și liceu)

Subiectul	Puncte
1.....	1, 00 p.
2.....	2, 25 p.
3.....	2, 75 p.
4.....	1, 25 p.
5.....	1, 75 p.

1 punct din oficiu

**Concursul național școlar de limba rromani, ediția a VIII-a, Mangalia, 11 - 15
aprilie 2007**

**Subiectele la proba de limba rromani
Anii V și VI de studiu (gimnaziu)**

1. Keren panz propozicie le navnăńça manro, thud, éhuri, khil, kiral! (Alcătuiți cinci propoziții cu substantivele date!).

2. Nakhaven rumunikanes o tèksto dino maj tele! (Traduceți în limba română textul de mai jos!).

O ričinorro Vini phirelas lošalo, dikhindoj so keren e aver. Resel anθ-jekh than po čikalo, kaj sasas jekh xīv. Vov phendăs pesθe: “Aha, me na zanav khanć! Dikh, i xīv si šošoj, o šošoj si amal, thaj amal si xabe... » Thaj čhivdăs pesqo šero anθ-i xīv aj akhardăs:

- Si varekon khore?

Šundăs vareso sar “frrr-frr” andral, e xīvăθar, thaj palem...ačhipen.

- Me phendem kadja: ”Si varekon khore?” – akhardăs palem o Vini zorale vakeça.

- Na-i khonik – šundăs pes jekh vak. Thaj palem: “Nana-i trebutnes te vakăres odobor zorale vakeça! Šundem but šukar vi anglutni var!”

- Sar akaja? Na-i nikon andre?

- Na-i!

O richinorro Vini inkaldăs po šero anθar i xīv thaj dias pesqe cīra godī: “Trebala te ovel varekon andre, ke varekon phendăs “na-i khonik”. Thaj čhivdăs palem po šero anθ-i xīv thaj phendăs:

- O, morre šošojana! Na san tu?

- Na, morre - phendăs o šošoj – kadaja var avere vakeça.

- Tha’ nana-i o vak le šošojesqo?

- Na patăv – phendăs o šošoj. Na trebal te ovel...

- Oh! – phendăs o Vini.

Palem, o Vini inkaldă po šero, dias pesqe godī thaj čhivdăs les palem, pučhindoj:

- D-aști te mothoves manqe kaj si o šošoj?

- Gelo te dikhel pe amales, le ričinorres, savo si but lačho amal lesqo.

- Tha’ me sem kodova! – vakărdăs o Vini, poravindoj pe jakha...

- Savo “me”?

- O ričinorro Vini!

- Čačes? – pučhlăs o šošoj thaj poravdăs vi vov pe jakha.

- Ćaćes, ćaćes, morre!
- Atùnci, av andre! – phendăs o šošoj...

3. Xramosaren jekh mothovipen rromane čibăθe (maškar 20–30 rèndură) palal tumaro gav vaj palal tumaro fòros / tumari diz! (Scrieți o compunere în limba rromani - între 20-30 de rânduri - despre satul sau despre orașul vostru!).

4. Nakhaven e zenutne sarnavnă anθar savore kèzură, ka-o jekhipen vi ka-o butipen ! (Treceți pronumele personale prin toate cazurile, la singular și plural!)

Singular	Pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a	pers. a III-a
Nominativ	me	tu	vov	voj
Acuzativ	.....	.....	.....	.....
Genitiv	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
Dativ	.....	.....	.....	.....
Locativ	.....	.....	.....	.....
Ablativ	.....	.....	.....	.....
Sociativ /				
Instrumental	.....	.....	.....	.....
Vocativ	.....	.....	.....	.....

Plural	Pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a
Nominativ	ame	tume	von
Acuzativ	.....	.....	.....
Genitiv	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
Dativ	.....	.....	.....
Locativ	.....	.....	.....
Ablativ	.....	.....	.....

Sociativ / .....
Instrumental .....
Vocativ .....

5. Ambolden rromanes ! (Traduceți în rromani !)

1. Mergeam prin curte și am văzut doi meri, trei peri, un nuc, un alun și niște flori frumoase. **2.** Spune-mi și mie cu cine, când și cum v-ați întâlnit acolo, la nuntă? . **3.** Câți dintre voi ați studiat limba rromani și în clasa a IV-a?. **4.** Eu sunt elev și, în școala mea, învăț și limba mea maternă, limba rromani. **5.** Profesorul nostru de limba rromani ne învață multe lucruri bune și frumoase, iar noi învățăm foarte bine.

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.

Barem

Subiectele la proba de limba și literatura rromani

Anii V și VI de studiu (gimnaziu)

Subiectul   Puncte

1..... 0, 75 p.

2..... 2, 00 p.

3..... 2, 75 p.

4..... 1, 50 p.

5..... 2, 00 p.

1 punct din oficiu

**Concursul național școlar de limba rromani, ediția a VIII-a, Mangalia, 11 - 15
aprilie 2007**

Subiectele la proba de limba rromani

Anii V și VI de studiu (liceu)

1. Ambolden rromanes ! (Traduceți în rromani!).

1. V-am spus și vă mai spun și acum: trebuie să învățăți foarte bine limba maternă rromani de la profesorii voștri rromi! 2. Când, cu cine și de ce vrem să discutăm despre aceste probleme? 3. Numai tu ești de vină, pentru că tu m-ai chemat la voi, ca să mergem, împreună, la pădure, seara! 4. Bunicul și bunica mea, mătușile și unchii mei, tata și mama, frații și surorile mele, cununații și cununatele noastre, ginerii și nurorile din familia noastră – cu toții – cântăm cântecele noastre vechi rrome și dansăm dansuri rrome bătrânești. 5. Iarna te va întreba ce ai făcut astă vară! Așa că este bine să lucrezi tot anul!

2. Nakhaven rumunikanes o tèksto dino maj tele! (Traduceți în limba română textul de mai jos!).

Sasas jekh baro veš thaj andre, lesθe, zivenas sarsave zivutre: čiriklă, šošoja, grasta, guruva, xera, resutnă, dívio buznă, vešesqe bašne thaj but aver. Nakhenas von but lačhes, sar amala.

Anθ-jekh díves maškar e dívesa, avilo an-kodova veš jekh baro ruv aj zoralo thaj kerdăs pes o thagar le vešesqo. Sarkone dívesesθe, trebulas te avel lesθe jekh zoj jekhe familiaθar thaj o ruv xalas les. Sig, savorre familie ruje ke o ruv xalăs lenqe ja jekhe phrales, ja jekhe phenă, ja e dades, ja e daja.

Anθ-jekh díves, jekh phuro šošoj mothovdăs le averenqe:

- Texàra, me ka mudarav le ruves. Te mukhen man te zav te xal man o ruv!

Savorre aver dikhle les poravde jakhença. Dilisajlo akava!? Tha' vov gelo te sovel. O dujto díves, vov na gelo sig ka-o ruv. Ažukerdăs sa o baro díves zi kana rătilăs thaj telărdăs ka-o ruv. O ruv ažukerdăsas les o sasto díves, bokhalo thaj xolăme:

- Sar?! Tu aves avdīves? Vi tikno san, vi ka-o rătöpen aves? Sar ka čajlōvav man?

- Ma kuś! - mothovdăs o šošoj. 3anavas so me sem tikno thaj kodolesqe avilăm panz amala. Tha', p-o drom, astardăs amen jekh aver ruv thaj xalăs me amalen. Thaj me našlem te mothovav tuqe.

So xolisajlo o ruv! Vikindăs:

- Sar? Jekh aver ruv? Kadaja phuv si mirri! Me sem o xulaj! Sar te avel aver ruv manθe thaj te xal mo manro?

- Te manges – phendăs o šošoj – šaj te sikavav tuqe kaj si o ruv.

O šošoj ingerdăs le ruves zi k-i jekh purani xaning thaj phendăs lesqe:

- Dikh so daralo si o aver ruv! Garavdăs pes kadala xarăθe.

O ruv čhivdăs pesqo šero anθ-i xaning thaj, anθ-i dud e čhonesqi, dikhel pesqe pesqo muj p-o pani. Sar vov zanelas ke si jekh aver ruv, o biamal, vov vikindăs xolăça. Anθar i xaning irisajlo pesqo vak. O ruv xolisajlo vi maj but thaj čhivdăs pes anθ-i xaning. Pelăs thaj tasavdilo.

Akana, palem, e vešesqe zivutre ziven but lačhes, sar amala.

3. Xramosaren jekh mothovipen rromane čhibăθe (maškar 20–30 rendlură) palal sar e rroma nakhen / baredīvesaren i Patradî! (Scrieți o compunere în limba rromână - între 20-30 de rânduri - despre cum sărbătoresc rromii Paștele!).

4. Nakhaven e sintăgme lolo gad, kalo sap, bari baj, parni buzni, k-ël savorre kèzură, ka-o jekhipen vi ka-o butipen! (Treceți sintagmele *lolo gad, kalo sap, bari baj, parni buzni*, la toate cazurile, la singular și plural!)

5. Nakhaven o vèrbo / i kernavni «akharel» k-ël savorre siklile verbosqe mòdură / čhanda vi k-ël savorre siklile verbosqe vaxta! (Treceți verbul «akharel» prin toate modurile și timpurile verbale învățate!).

Notă: toate subiectele sunt obligatorii

Barem

Subiectele la proba de limba și literatura rromâni

Anii V – VI de studiu (liceu)

Subiectul	Puncte
1.....	2, 00 p.
2.....	1, 75 p.
3.....	2, 00 p.
4.....	1, 75 p.
5.....	1, 50 p.

**Concursul național școlar de limba rromani, ediția a VIII-a, Mangalia, 11 - 15
aprilie 2007**

**Subiectele la proba de limba rromani
Anul VII de studiu (liceu)**

1. Ambolden rumunikanes! (Traduceți în limba română!).

„Sas kaj n-as, te na avilino – n-as te phenel pes. Sosas duj rroma, o 3uvalo aj o Pišomalo. Kadala sosas lenqe anava. Čorre sosas le duj, xarane, tha vi bengale! Aj zanas von p-ël droma vareso te arakhen, varekaj te keren butř.

- Ju, ju, ju! Pišomale!a, phral!a. Či dikhes so me dikhav?
- Jo, jo, jo! Dikhav, 3uvale!a, dikhav jekha čiriklă p-o jekh rukh....
- Na...Pišomale!a, dile!a. Dikh, angla' tō nakh, o gaso anklisto p-o xer...
- Āpo, so maj? So kames? T-avel o xer anklisto p-o gaso? - phenel o Pišmalo.
- Jaj, dile!a, p-e tuθe trobul anklisto, ke maj xer san tu! Či xalăres ke akana šaj čoras kodole xeres?

- Aj vi tu, dile!a – phenel o Pišmalo, te čores le xeres, trobul te čores vi le gazes, ke o gaso si anklisto opre! Aj so te keras anθa' o gaso?

- Jaj, Pišomale!a. Či šuvlili tř godř... Dilo sar jekh guruvni san! Ažukär, akana dela o khamorro; dikhesa ke pal' xanci therdöla o gaso te thol pe' tela' učhalin te hodinil pe'.

Kadă vi sas. O kham pekelas. O gaso therdöl, astarel le xeres ka-jekh třlo aj thol pesqo šero tela-i učhalin aj lel te sovel.

Atùnči, o 3uvalo phenel:

- Pišomale!a, na de dùma khanć! Pašuvas po lokhorres; me putrav o šelo le xeresqo aj tu spides les angla' zi anθ-o veš. Me thav o šelo ka-murri korr aj bešav.

- Amblaves tut, 3uvale!a?
- Phande tō muj! Kana o muj putres les, ankalaves jekh dilimos!
- Mišto, mišto! Na xoläv! Či maj phenav khanć...

Keren sar phende te keren. O Pišmalo *angerel* le xeres anθ-o veš aj o 3uvalo thol pesqe o šelo ka-i korr aj bešel astardo. O gaso sovel aj xexinil...

Kana o Pišomalo garavdăs pes le xereça, lel o 3uvalo te *cipil*: “Hi-ha, hi-ha!”

O gaso putrel jekh jakh:

- So si xer!a? Bokhalo san?

- Nići, raj!a. Xalem, čajlilem...

Putrel o gazo i dujto jakh:

- Jaj, des dùma akana?

- Dav, jertisar manqe, murro raj, ažutil tut o Devel!

O gazo porravel pe jakha sar duj éare:

- Ju, ju, ju! Kaj si murro xer?

- Kathe sīm, paša-tuθe, raj!a. Či dikhes? Xalem čar aj, te jertis, mekhlem gožni sar šaj dikhes...

- T...tu s...an m...murro xer? S..so phenes?

- Me sīm, nūmaj trobul akana te phenav tuqe so *pecisajlem*. Čaćimača, manuš sīm sar tu dikhes. Murro dad si baro drabarno kaj kerel *färmeći*. De trin berš palpale kamelas te ansuril man jekha raklača kaj na-s manqe drago. Me či kamavas la. Xolajlem. Anθ-i xoli, akušlem murre dades aj lesqe mulen. Murro dad phendā manqe: „Te keres tut xer trin berša aj trin děsa!” Sode mores tu jakhaθar, kerdilem xer aj akana nakhle le trin berš aj le trin děs aj palem kerdilem manuš.

- He, he! So te kerav akana anθa' tuθe? - mothol o gazo. N-ašti phiraves man p-e tō dumo aj n-ašti phiravav tut p-e murro...

- Āpo, mekh man te zav ka murro dad... d-akana kandav lesqo muj aj kerav lesqi vòja, te na maj avav xer.

- Āpo, za ka tō dad... aj na maj ker tut dilo, na maj ker dilimata!

- Nais tuqe! Ačh Devleča!

- 3a Devlorreča!

*

* * *

Jekh vaj duj kurke pala' kodo, zal o gazo p-o fòro le grastenqo te rodel pesqe avre xeres. Dikhel jekhe šukare xeres...vòrta sar kuko kaj sas les maj anglal! Sa kodă *pećata* p-o muj...sa kodo čerxan p-o čikat...

Juj, Devl!a, sar miazzinel kado xer pe kukolesθe! Oho, xalărav i buti, phenel, xalărav!

Pašol pašal o xer aj phenel lesqe čordanes anθ-o kan:

- Aha, murro raklo, palemakušlān tē dades, nūmaj či sīm odobor dilo te maj kinav tut! T-aves baxtalo!

(Andre Barthelemy, *Paramića la balvalăqe*).

2. Ambolden rromanes ! (Traduceți în rromani!).

1. V-am spus și vă mai spun și acum: trebuie să învățăți foarte bine limba noastră maternă rromani de la profesorii voștri rromi din școli! 2. Când, cu cine și de ce vrem să discutăm despre aceste dificultăți? 3.

Numai voi sunteți de vină, pentru că voi ne-ați invitat să mergem acolo, în satul acela necunoscut! **4.** Toți din familia mea dragă - bunicul și bunica, mătușile și unchii, tata și mama, frații și surorile mele, cununații și cumnatele noastre, ginerii și nurorile din familia noastră – cu toții, cum îți spuneam – cunoaștem și cântăm frumoasele noastre cântece vechi rrome și dansăm jocurile noastre vechi rrome. **5.** Iarna te va întreba ce ai făcut astă vară! Așa că este bine să lucrezi tot anul, ca să ai ce-ți trebuie tot timpul: și primăvara, și vara, și toamna, dar și iarna!

3. Xramosaren jekh mothovipen rromane čibăθe (maškar 20–30 rèndură) palal sar xatāres tut anθ-o tiro licèvo! (Scrieți o compunere în limba rromani - între 20-30 de rânduri - despre cum te simți în liceul tău!).

4. Nakhaven e sintāgme baro barr vi bari bar k-ël savorre kèzură, ka-o jekhipen vi ka-o butipen! (Treceți sintagmele *baro barr* și *bari bar* la toate cazurile, la singular și plural!)

5. Nakhaven o vérbo / i kernavni «dikhel» k-ël savorre siklile verbosqe mòdură / čanda vi k-ël savorre siklile verbosqe vaxta! (Treceți verbul «dikhel» prin toate modurile și timpurile verbale învățate!).

Notă: toate subiectele sunt obligatorii

Barem

Subiectele la proba de limba și literatura rromani

Anul VII de studiu (liceu)

Subiectul	Puncte
1.....	2, 75 p.
2.....	2, 00 p.
3.....	1, 75 p.
4.....	1, 00 p.
5.....	1, 50 p.